

Bruksela, dnia 11.5.2023 r.
COM(2023) 244 final

2023/0143 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające decyzję Rady 2009/917/WSiSW w odniesieniu do jej dostosowania do przepisów unijnych dotyczących ochrony danych osobowych

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Dyrektywa (UE) 2016/680¹ (dyrektywa o ochronie danych w sprawach karnych) weszła w życie 6 maja 2016 r., a państwa członkowskie miały czas do 6 maja 2018 r. na jej transpozycję do prawa krajowego. Dyrektywa uchyliła i zastąpiła decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW² i jest o wiele bardziej kompleksowym instrumentem ochrony danych osobowych. W szczególności ma ona zastosowanie zarówno do krajowego, jak i transgranicznego przetwarzania danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w tym ochrony przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobiegania takim zagrożeniom (art. 1 ust. 1).

Art. 62 ust. 6 dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych nakłada na Komisję obowiązek dokonania, do 6 maja 2019 r., przeglądu innych aktów prawnych UE regulujących przetwarzanie danych osobowych przez właściwe organy do celów ścigania przestępstw, w celu oceny konieczności dostosowania ich do dyrektywy, i w razie potrzeby przedstawienia niezbędnych propozycji zmiany takich aktów dla zapewnienia spójnego podejścia do ochrony danych osobowych wchodzących w zakres stosowania dyrektywy.

Komisja przedstawiła wyniki przeglądu w komunikacie zatytułowanym *Dalsze działania dotyczące dostosowania dotychczasowego dorobku w obszarze trzeciego filaru do przepisów o ochronie danych* (z 24 czerwca 2020 r.)³, w którym wskazano dziesięć aktów prawnych wymagających dostosowania do dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych. Jednym z aktów na tej liście jest decyzja Rady 2009/917/WSiSW w sprawie stosowania technologii informatycznej do potrzeb celnych⁴.

Celem niniejszego wniosku jest dostosowanie przepisów o ochronie danych zawartych w decyzji Rady 2009/917/WSiSW do zasad i przepisów określonych w dyrektywie o ochronie danych w sprawach karnych, aby zapewnić solidne i spójne ramy ochrony danych osobowych w Unii.

• Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki

System informacji celnej (CIS) ustanowiony na mocy decyzji Rady 2009/917/WSiSW jest zautomatyzowanym systemem informatycznym do potrzeb celnych, który – przez szybkie udostępnianie informacji – ma pomagać w zapobieganiu poważnym naruszeniom przepisów krajowych, w prowadzeniu dochodzeń w sprawie tych naruszeń i w ich ściganiu oraz poprawiać skuteczność administracji celnych. Celem niniejszego wniosku jest dostosowanie przepisów o ochronie danych zawartych w decyzji Rady 2009/917/WSiSW do zasad

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłająca decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 89).

² Decyzja ramowa Rady 2008/977/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie ochrony danych osobowych przetwarzanych w ramach współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych (Dz.U. L 350 z 30.12.2008, s. 60).

³ COM(2020) 262 final.

⁴ Dz.U. L 323 z 10.12.2009, s. 20.

i przepisów określonych w dyrektywie o ochronie danych w sprawach karnych, aby zapewnić solidne i spójne ramy ochrony danych osobowych w Unii.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Nie dotyczy

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Ochrona osób fizycznych w związku z przetwarzaniem ich danych osobowych jest prawem podstawowym określonym w art. 8 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej („karta praw podstawowych”).

Podstawą niniejszego wniosku jest art. 16 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), który jest najwłaściwszą podstawą prawną, ponieważ zarówno cel, jak i treść proponowanej zmiany są wyraźnie ograniczone do ochrony danych osobowych.

Art. 16 ust. 2 TFUE umożliwia przyjmowanie przepisów dotyczących ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych przez właściwe organy państw członkowskich w wykonywaniu działań wchodzących w zakres zastosowania prawa Unii i mających na celu zapobieganie przestępczości, prowadzenie postępowań przygotowawczych, wykrywanie i ściganie czynów zabronionych lub wykonywanie kar. Umożliwia on również przyjmowanie przepisów dotyczących swobodnego przepływu danych osobowych, w tym wymiany danych osobowych przez właściwe organy na obszarze UE.

Zgodnie z art. 2a Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, który jest załączony do TUE i TFUE, Dania nie jest związana przepisami ustanowionymi na podstawie art. 16 TFUE dotyczącymi przetwarzania danych osobowych w wykonywaniu działań wchodzących w zakres zastosowania części trzeciej tytułu IV rozdział 4 i 5 TFUE. W związku z tym Dania nie będzie związana proponowanym obecnie rozporządzeniem i będzie nadal stosować obowiązującą decyzję Rady, bez proponowanych obecnie zmian.

Oznacza to między innymi, że wspólny organ nadzorczy, o którym mowa w art. 25 decyzji Rady, formalnie nadal będzie istniał jedynie w odniesieniu do Danii. Jednocześnie ze względu na proponowane uchylenie tego artykułu i proponowaną zmianę art. 26 wprowadzającą model skoordynowanego nadzoru określony w art. 62 rozporządzenia (UE) 2018/1725, wspomniane powyżej istnienie organu nie ma wpływu na pozostałe państwa członkowskie ani na system informacji celnej jako taki. Ponieważ niniejszy wniosek ogranicza się do dostosowania decyzji Rady do dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych, skutek taki jest nieuniknioną konsekwencją dostosowania wymaganego na mocy dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych oraz ograniczeń wynikających z protokołu nr 22. Jeżeli w przyszłości uzasadniona będzie szersza ocena decyzji Rady, Komisja dokona przeglądu tej kwestii.

Zgodnie z art. 6a Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości Irlandia nie jest związana przepisami ustanowionymi na podstawie art. 16 TFUE, jeżeli Irlandia nie jest związana przepisami regulującymi formy współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych lub współpracy policyjnej, w ramach których należy przestrzegać przepisów

ustanowionych na podstawie art. 16. Ponieważ Irlandia uczestniczy w decyzji Rady 2009/917/WSiSW, będzie również uczestniczyć w przyjęciu niniejszego wniosku.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Przedmiot niniejszego rozporządzenia wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji Unii, ponieważ jedynie Unia może przyjmować przepisy regulujące przetwarzanie danych osobowych przez właściwe organy do celów ścigania przestępstw. Jedynie Unia może dostosować akty UE do przepisów określonych w dyrektywie o ochronie danych w sprawach karnych. W związku z tym jedynie Unia może przyjąć akt ustawodawczy zmieniający decyzję Rady 2009/917/WSiSW.

- **Proporcjonalność**

Wniosek ogranicza się do tego, co jest konieczne do dostosowania decyzji Rady 2009/917/WSiSW do przepisów Unii dotyczących ochrony danych osobowych (dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych), bez zmiany w jakikolwiek sposób zakresu decyzji Rady. Niniejszy wniosek nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów, zgodnie z art. 5 ust. 4 Traktatu o Unii Europejskiej.

- **Wybór instrumentu**

Celem niniejszego wniosku jest zmiana decyzji Rady, którą przyjęto przed wejściem w życie traktatu z Lizbony w 2009 r. Odpowiednie przepisy decyzji Rady 2009/917/WSiSW, które ustanawiają system informacji celnej i określają zasady funkcjonowania i użytkowania tego systemu, mają zastosowanie bezpośrednie.

W związku z tym najwłaściwszym instrumentem zmiany tej decyzji Rady zgodnie z art. 16 ust. 2 TFUE jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny *ex post*/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Niniejszy wniosek jest zgodny z wynikami przeglądu przeprowadzonego przez Komisję na podstawie art. 62 ust. 6 dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych, przedstawionego w komunikacie z 2020 r. zatytułowanym *Dalsze działania dotyczące dostosowania dotychczasowego dorobku w obszarze trzeciego filaru do przepisów o ochronie danych*. W komunikacie tym wymieniono sześć konkretnych kwestii, w odniesieniu do których konieczne jest dostosowanie decyzji Rady 2009/917/WSiSW do dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych, a mianowicie:

- w zakresie „poważnych naruszeń”, do których ma zastosowanie decyzja Rady;
- należy wyjaśnić warunki gromadzenia i zapisywania danych osobowych oraz wprowadzić wymóg, zgodnie z którym dane można wprowadzać do CIS tylko wtedy, gdy istnieją uzasadnione powody pozwalające domniemywać, w szczególności na podstawie wcześniejszych nielegalnych działań, że dana osoba dopuściła się, dopuszcza się lub dopuści się czynu zabronionego;
- należy określić dodatkowe wymogi dotyczące bezpieczeństwa przetwarzania danych, dostosowujące wykaz wymaganych środków bezpieczeństwa do art. 29 dyrektywy

o ochronie danych w sprawach karnych, tj. należy dodać wymogi dotyczące odzyskiwania, niezawodności i integralności systemu;

- należy ograniczyć późniejsze przetwarzanie danych zapisywanych w CIS do celów innych niż te, do których dane osobowe zostały zgromadzone, tak aby takie przetwarzanie było prowadzone wyłącznie zgodnie z warunkami określonymi w dyrektywie o ochronie danych w sprawach karnych;
- należy objąć przetwarzanie danych osobowych na podstawie decyzji Rady 2009/917/WSiSW modelem skoordynowanego nadzoru określonym w art. 62 rozporządzenia (UE) 2018/1725⁵. Decyzja Rady pozostaje jedynym aktem prawnym, na podstawie którego nadzór nad przetwarzaniem danych osobowych sprawuje wspólny organ nadzorczy, który to model jest już nieaktualny;
- należy uaktualnić ogólne odesłanie do decyzji ramowej Rady 2008/977/WSiSW i uwzględnić odesłanie do stosowania dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych. Każdy przepis, który pokrywa się z przepisami dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych (w tym definicje lub przepisy dotyczące praw osób, których dane dotyczą, lub dostępności środka ochrony prawnej oraz odpowiedzialności), jest nieaktualny i należy go usunąć. Odesłania do przepisów szczegółowych decyzji ramowej Rady 2008/977/WSiSW należy uaktualnić i wskazać odesłania do odpowiadających im przepisów dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych.

Niniejszy wniosek ogranicza się do tego, co jest konieczne do uregulowania powyższych kwestii.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Nie dotyczy

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

W przeglądzie na podstawie art. 62 ust. 6 dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych Komisja uwzględniła badanie przeprowadzone w ramach projektu pilotażowego „przegląd unijnych instrumentów i programów gromadzenia danych pod kątem praw podstawowych”⁶. W badaniu wskazano akty Unii objęte art. 62 ust. 6 dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych i przepisy potencjalnie wymagające dostosowania w kwestiach ochrony danych.

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

⁶ Projekt pilotażowy przeprowadzono na wniosek Parlamentu Europejskiego; zarządzała nim Komisja, a jego realizację powierzono wykonawcy (grupie niezależnych ekspertów). Komisja wybrała wykonawcę na podstawie kryteriów określonych przez Parlament. Wyniki projektu odzwierciedlają wyłącznie poglądy i opinie wykonawcy, a Komisja nie odpowiada za ewentualne wykorzystanie informacji zawartych w dokumentacji projektu. Wyniki opublikowano pod adresem <http://www.fondazionebrodolini.it/en/projects/pilot-project-fundamental-rights-review-eu-data-collectioninstruments-and-programmes>

- **Ocena skutków**

Wpływ niniejszego wniosku ogranicza się do przetwarzania danych osobowych przez właściwe organy w konkretnych przypadkach regulowanych decyzją Rady 2009/917/WSiSW. Wpływ nowych obowiązków wynikających z dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych oceniono już w kontekście prac przygotowawczych do przyjęcia tej dyrektywy. W związku z tym szczegółowa ocena skutków dla niniejszego wniosku jest zbędna.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Niniejszy wniosek nie jest częścią programu sprawności i wydajności regulacyjnej (REFIT).

- **Prawa podstawowe**

Prawo do ochrony danych osobowych określono w art. 8 karty praw podstawowych i art. 16 TFUE. Jak podkreślił Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej⁷, prawo do ochrony danych osobowych nie stanowi jednak prerogatywy o charakterze absolutnym i należy je oceniać w świetle jego funkcji społecznej⁸. Ochrona danych osobowych jest również ściśle związana z poszanowaniem życia prywatnego i rodzinnego, chronionego na podstawie art. 7 karty praw podstawowych.

Niniejszy wniosek zapewnia, aby przetwarzanie danych osobowych na mocy decyzji Rady 2009/917/WSiSW podlegało „horyzontalnym” zasadom i przepisom prawodawstwa UE w zakresie ochrony danych osobowych, a tym samym stanowiło dalsze wdrożenie art. 8 karty praw podstawowych. Prawodawstwo to ma na celu zapewnienie wysokiego poziomu ochrony danych osobowych. Wyjaśnienie, że przepisy dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych mają zastosowanie do przetwarzania danych osobowych na mocy decyzji Rady, a także określenie, w jaki sposób mają one zastosowanie, będzie miało pozytywny wpływ na podstawowe prawa do prywatności i ochrony danych osobowych.

4. WPLYW NA BUDŻET

Nie dotyczy

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Nie dotyczy

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

W art. 1 wskazuje się odpowiednie przepisy decyzji Rady 2009/917/WSiSW, które należy zmienić w wyniku przeglądu dokonanego przez Komisję na podstawie art. 62 ust. 6 dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych i przedstawionego w komunikacie z 2020 r. Są to następujące przepisy:

⁷ TSUE, 9 listopada 2010 r., Volker und Markus Schecke oraz Eifert, sprawy połączone C-92/09 i C-93/09 (ECLI:EU:C:2009:284, pkt 48).

⁸ Zgodnie z art. 52 ust. 1 karty praw podstawowych można ograniczyć korzystanie z prawa do ochrony danych, o ile takie ograniczenia są przewidziane ustawą, szanują istotę tych praw i wolności oraz (z zastrzeżeniem zasady proporcjonalności) są konieczne i rzeczywiście odpowiadają celom interesu ogólnego uznawanym przez Unię lub potrzebom ochrony praw i wolności innych osób.

- Art. 1 – zmieniany jest ust. 2 w celu zastąpienia terminu „poważne naruszenia przepisów krajowych” odniesieniem do „czynów zabronionych w prawie krajowym”, tak aby poprawić jasność i jednocześnie dostosować przepisy do dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych.
- Art. 2 – uchylany jest pkt 2 dotyczący definicji „danych osobowych”, ponieważ stosuje się definicję danych osobowych w art. 3 pkt 1 dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych.
- Art. 3 – zmieniany jest ust. 2, aby sprecyzować odpowiednie role Komisji i państw członkowskich w odniesieniu do danych osobowych. Wprowadzony jest również odpowiedni motyw.
- Art. 4 – uaktualniany jest ust. 5, aby zastąpić odniesienie do wykazu niektórych kategorii danych osobowych, których nie można wprowadzać do systemu na mocy decyzji ramowej 2008/977/WSiSW, odniesieniem do odpowiedniego wykazu w dyrektywie o ochronie danych w sprawach karnych.
- Art. 5 – uaktualniany jest ust. 2, aby wyjaśnić warunki gromadzenia i zapisywania danych osobowych oraz wprowadzić wymóg, zgodnie z którym dane można wprowadzać do CIS tylko wtedy, gdy istnieją uzasadnione powody pozwalające domniemywać, w szczególności na podstawie wcześniejszych nielegalnych działań, że dana osoba dopuściła się, dopuszcza się lub dopuści się jednego z czynów zabronionych w prawie krajowym.
- Art. 7 – uaktualniany jest ust. 3, aby sprecyzować warunki, na jakich organizacje międzynarodowe lub regionalne mogą uzyskać dostęp do systemu CIS zgodnie z dyrektywą o ochronie danych w sprawach karnych.
- Art. 8 – uaktualniany jest ust. 1, aby ograniczyć późniejsze przetwarzanie danych osobowych zapisanych w systemie CIS, zgodnie z zasadą celowości określoną w dyrektywie o ochronie danych w sprawach karnych. Doprecyzowuje się również warunki, na jakich dane nieosobowe mogą być przetwarzane w innych celach. Ust. 4 zostaje przeredagowany w celu sprecyzowania warunków, na jakich może odbywać się przesyłanie i międzynarodowe przekazywanie danych osobowych i nieosobowych.
- Art. 14 dotyczący zatrzymywania danych osobowych zostaje uaktualniony, aby wprowadzić maksymalny okres przetrzymywania zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. e) dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych oraz aby uprościć wcześniejszą procedurę. Wprowadzany jest również odpowiedni motyw wyjaśniający powody tej aktualizacji.
- Art. 15 – zastępowany jest ust. 3 w celu dostosowania terminu „poważne naruszenia przepisów krajowych” odniesieniem do „czynów zabronionych w prawie krajowym”, zgodnie ze zmianą w nowym art. 1 ust. 2.
- Art. 20 – artykuł ten zastępuje się w celu aktualizacji ogólnego odesłania do decyzji ramowej 2008/977/WSiSW, które zastępowane jest odesłaniem do dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych.
- Art. 22 dotyczący praw dostępu, korekty, usunięcia lub zablokowania jest uchylany, ponieważ jest nieaktualny.
- Art. 23 dotyczący praw osób, których dane dotyczą, na szczeblu krajowym jest uchylany, ponieważ jest nieaktualny.

- Art. 24 dotyczący wyznaczenia krajowych organów nadzorczych jest uchylany, ponieważ jest nieaktualny.
- Art. 25 dotyczący składu wspólnego organu nadzorczego jest uchylany, ponieważ jest nieaktualny.
- Art. 26 – ten artykuł jest aktualizowany, aby przetwarzanie danych osobowych objęte zostało modelem skoordynowanego nadzoru określonym w art. 62 rozporządzenia (UE) 2018/1725.
- Art. 28 – zmieniany jest ust. 2, aby określić dodatkowe wymogi dotyczące bezpieczeństwa przetwarzania danych, dostosowujące wykaz wymaganych środków bezpieczeństwa do art. 29 dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych, tj. przez dodanie wymogów dotyczących odzyskiwania, niezawodności i integralności systemu.
- Art. 30 – ust. 1 jest uchylany, ponieważ jest nieaktualny.

Art. 2 określa datę wejścia w życie rozporządzenia.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**zmieniające decyzję Rady 2009/917/WSiSW w odniesieniu do jej dostosowania do przepisów unijnych dotyczących ochrony danych osobowych**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 16 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680⁹ zawiera zharmonizowane zasady ochrony i swobodnego przepływu danych osobowych przetwarzanych do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w tym ochrony przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobiegania takim zagrożeniom. Dyrektywa ta zobowiązuje Komisję do dokonania przeglądu odpowiednich innych aktów prawa Unii w celu oceny potrzeby dostosowania ich do tej dyrektywy oraz, w razie potrzeby, przedłożenia wniosków dotyczących zmiany tych aktów w celu zapewnienia spójnego podejścia do ochrony danych osobowych objętych zakresem stosowania tej dyrektywy.
- (2) Decyzja Rady 2009/917/WSiSW¹⁰ w sprawie stosowania technologii informatycznej do potrzeb celnych ustanawia system informacji celnej (CIS), który ma pomagać w zapobieganiu poważnym naruszeniom przepisów krajowych, w prowadzeniu dochodzeń w sprawie tych naruszeń i w ich ściganiu przez szybkie udostępnianie informacji oraz poprawiać skuteczność administracji celnych. Aby zapewnić spójne podejście do ochrony danych osobowych w Unii, należy zmienić tę decyzję w celu dostosowania jej do dyrektywy (UE) 2016/680. Przepisy o ochronie danych osobowych powinny być w szczególności zgodne z zasadą ograniczonego celu przetwarzania, ograniczać się do określonych kategorii osób, których dane dotyczą, i określonych kategorii danych osobowych, być zgodne z wymogami w zakresie bezpieczeństwa danych, obejmować dodatkową ochronę szczególnych kategorii danych osobowych i być zgodne z warunkami dalszego przetwarzania. Ponadto należy

⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłająca decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 89).

¹⁰ Decyzja Rady 2009/917/WSiSW w sprawie stosowania technologii informatycznej do potrzeb celnych (Dz.U. L 323 z 10.12.2009, s. 20).

przewidzieć model skoordynowanego nadzoru wprowadzony na mocy art. 62 rozporządzenia (UE) 2018/1725¹¹.

- (3) W szczególności, w celu zapewnienia jasnego i spójnego podejścia gwarantującego odpowiednią ochronę danych osobowych, termin „poważne naruszenia” należy zastąpić terminem „czyny zabronione”, mając na uwadze, że sam fakt, iż dane zachowanie jest zakazane na mocy prawa karnego państwa członkowskiego, wskazuje na pewną wagę danego naruszenia. Ponadto cel systemu CIS powinien nadal ograniczać się do pomocy w zapobieganiu czynom zabronionym, w prowadzeniu dochodzeń w ich sprawie oraz w wykrywaniu i śledzeniu czynów zabronionych w prawie krajowym określonych w decyzji Rady 2009/917/WSiSW, czyli w przepisach krajowych, w odniesieniu do których właściwe są krajowe administracje celne, i które w związku z tym są szczególnie istotne w kontekście ceł. W związku z powyższym, mimo że kwalifikacja jako czyn zabroniony jest niezbędnym wymogiem, nie wszystkie czyny zabronione należy uznać za objęte wymogiem. Przykładowo czynami zabronionymi objętymi niniejszym wnioskiem są nielegalny handel narkotykami, nielegalny handel bronią i pranie pieniędzy. Poza wprowadzeniem terminu „czyny zabronione”, obecnych zmian nie należy ponadto rozumieć jako mające wpływ na szczególne wymogi określone w tej decyzji Rady dotyczące sporządzania i przesyłania wykazu czynów zabronionych w prawie krajowym, które spełniają określone warunki, przy czym wymogi te odnoszą się wyłącznie do szczególnego celu bazy danych rejestru celnego dla celów identyfikacyjnych.
- (4) Konieczne jest sprecyzowanie odpowiednich ról Komisji i państw członkowskich w odniesieniu do danych osobowych. Komisję uznaje się za podmiot przetwarzający działający w imieniu organów krajowych wyznaczonych przez każde państwo członkowskie, uznawanych za administratorów danych osobowych.
- (5) Aby zapewnić optymalne przechowywanie danych przy jednoczesnym zmniejszeniu obciążeń administracyjnych dla właściwych organów, należy uprościć procedurę zatrzymywania danych osobowych w systemie CIS przez zniesienie obowiązku corocznego przeglądu danych oraz określenie maksymalnego pięcioletniego okresu zatrzymywania, który może zostać wydłużony w uzasadnionych przypadkach o okres dodatkowych dwóch lat. Ten okres zatrzymywania jest konieczny i proporcjonalny ze względu na typowy czas trwania postępowania karnego i konieczność dostępu do danych w celu prowadzenia wspólnych operacji celnych i dochodzeń.
- (6) Zgodnie z art. 6a Protokołu nr 21 w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i do TFUE, Irlandia jest związana decyzją Rady 2009/917/WSiSW i uczestniczy w związku z tym w przyjęciu niniejszego rozporządzenia.
- (7) Zgodnie z art. 1, 2 i 2a Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje.

¹¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

- (8) Zgodnie z art. 42 rozporządzenia (UE) 2018/1725 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię dnia XX/XX/202x r.
- (9) Należy zatem odpowiednio zmienić decyzję Rady 2009/917/WSiSW.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W decyzji Rady 2009/917/WSiSW wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 1 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. System informacji celnej ma pomagać właściwym organom w państwach członkowskich w zapobieganiu czynom zabronionym w prawie krajowym, w prowadzeniu dochodzeń w sprawie tych czynów oraz w ich wykrywaniu i śledzeniu, i w tym celu ma możliwie szybko udostępniać dane, a przez to zwiększać skuteczność procedur współpracy i kontroli stosowanych przez administracje celne państw członkowskich.”;
- 2) w art. 2 uchyla się punkt 2;
- 3) po art. 3 ust. 2 zdanie pierwsze dodaje się nowe zdanie w brzmieniu:

„W odniesieniu do przetwarzania danych osobowych w systemie informacji celnej Komisję uznaje się za podmiot przetwarzający w rozumieniu art. 3 pkt 12 rozporządzenia (UE) 2018/1725, działający w imieniu organów krajowych wyznaczonych przez każde państwo członkowskie, które uznaje się za administratorów danych osobowych.”;
- 4) art. 4 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W żadnym przypadku do systemu informacji celnej nie wolno wprowadzać danych osobowych, o których mowa w art. 10 dyrektywy (UE) 2016/680.”;
- 5) art. 5 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Na potrzeby działań, o których mowa w ust. 1, dane osobowe wchodzące w zakres kategorii wymienionych w art. 3 ust. 1 mogą zostać wprowadzone do systemu informacji celnej jedynie wtedy, gdy istnieją uzasadnione powody pozwalające domniemywać, w szczególności na podstawie wcześniejszych nielegalnych działań, że dana osoba dopuściła się, dopuszcza się lub dopuści się czynów zabronionych w prawie krajowym.”;
- 6) art. 7 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Niezależnie od przepisów ust. 1 i 2 Rada może wyjątkowo, w drodze jednogłośniejszej decyzji i po konsultacji z Europejską Radą Ochrony Danych, zezwolić organizacjom międzynarodowym lub regionalnym na dostęp do systemu informacji celnej, o ile spełnione są oba następujące warunki:

 - a) dostęp jest zgodny z ogólnymi zasadami przekazywania danych osobowych określonymi w art. 35 lub, w stosownych przypadkach, w art. 39 dyrektywy (UE) 2016/680;
 - b) dostęp opiera się na decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony przyjętej na podstawie art. 36 tej dyrektywy lub jest objęty odpowiednimi zabezpieczeniami na mocy jej art. 37.”;
- 7) art. 8 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie, Europol i Eurojust mogą przetwarzać dane osobowe z systemu informacji celnej jedynie w celu określonym w art. 1 ust. 2, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa Unii dotyczącymi przetwarzania danych osobowych.

Państwa członkowskie, Europol i Eurojust mogą przetwarzać dane nieosobowe z systemu informacji celnej w celu określonym w art. 1 ust. 2 lub w innych celach, również w celach administracyjnych, zgodnie z warunkami postawionymi przez państwo członkowskie, które wprowadziło dane nieosobowe do Systemu.”;

8) art. 8 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Za uprzednią zgodą państwa członkowskiego, które wprowadziło dane do Systemu, i z zastrzeżeniem wszelkich warunków postawionych przez to państwo, dane osobowe z systemu informacji celnej mogą być:

- a) przekazywane organom krajowym innym niż organy wyznaczone na podstawie ust. 2 i dalej przetwarzane przez te organy, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa Unii dotyczącymi przetwarzania danych osobowych lub
- b) przekazywane właściwym organom państw trzecich oraz organizacji międzynarodowych i regionalnych i dalej przetwarzane przez te organy, zgodnie z rozdziałem V dyrektywy (UE) 2016/680 oraz, w stosownych przypadkach, z rozdziałem V rozporządzenia (UE) 2018/1725.

Dane nieosobowe z systemu informacji celnej mogą być przekazywane organom krajowym innym niż organy wyznaczone na podstawie ust. 2, państwom trzecim oraz organizacjom międzynarodowym lub regionalnym, i dalej przez nie przetwarzane, zgodnie z warunkami postawionymi przez państwo członkowskie, które wprowadziło dane nieosobowe do Systemu.”;

9) art. 14 otrzymuje brzmienie:

„Dane osobowe wprowadzone do systemu informacji celnej są zatrzymywane jedynie przez okres konieczny do osiągnięcia celu określonego w art. 1 ust. 2 i nie mogą być zatrzymywane przez okres dłuższy niż pięć lat. Jednakże w wyjątkowych przypadkach dane te mogą być przechowywane przez dodatkowy okres co najwyżej dwóch lat, jeżeli, i tylko w takim zakresie jak, w indywidualnym przypadku określona zostanie bezwzględna potrzeba warunkująca osiągnięcie tego celu.”;

10) art. 15 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Na potrzeby bazy danych rejestru celnego dla celów identyfikacyjnych każde państwo członkowskie przekazuje pozostałym państwom członkowskim, Europolowi, Eurojustowi oraz komitetowi, o którym mowa w art. 27, wykaz czynów zabronionych na mocy własnych przepisów krajowych.

Wykaz ten zawiera tylko te czyny zabronione, które podlegają:

- a) karze pozbawienia wolności lub środkowi zabezpieczającemu polegającemu na pozbawieniu wolności na maksymalny okres co najmniej 12 miesięcy lub
- b) grzywnie w wysokości co najmniej 15 000 EUR.”;

11) art. 20 otrzymuje brzmienie:

„Do przetwarzania danych osobowych na podstawie niniejszej decyzji zastosowanie ma dyrektywa (UE) 2016/680.”;

12) uchyla się art. 22, 23, 24 i 25;

- 13) art. 26 otrzymuje brzmienie:
„Zapewnia się skoordynowany nadzór między krajowymi organami nadzorczymi a Europejskim Inspektorem Ochrony Danych zgodnie z art. 62 rozporządzenia (UE) 2018/1725.”;
- 14) w art. 28 ust. 2 dodaje się litery w brzmieniu:
„i) zapewnić w razie awarii możliwość przywrócenia zainstalowanych systemów;
j) zapewnić działanie funkcji systemu, zgłaszanie występujących w nich błędów oraz odporność przechowywanych danych osobowych na uszkodzenia powodowane błędnym działaniem systemu.”;
- 15) w art. 30 uchyla się ustęp 1.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*